Organ: **Äldrerådet**

Tid: 4.11.2026 Klockan: 14:02 - 16:24

Plats: Teams

Paragrafer: 36 - 43

Närvarande:

	Namn	Uppgift	Tilläggsinformation
	Mandell Irmeli	ordförande	
Närvarande på distans	Aro Erkki	medlem	
	Axell Ulf	medlem	
	Berg Pia	II viceordförande	
	Bogren Christer	medlem	
	Finne Tarja	medlem	
	Grönvall-Streng Ulla	medlem	
	Knuts Gun	medlem	
	Käcko Guy	medlem	
	Lönnqvist Görel	protokolljusterare	
	Mannfolk Lars-Erik	medlem	
	Runsala Eila	protokolljusterare	§36-41
	Skåtar Ralf	protokolljusterare	§42-43
	Burman Alf	ersättare (s)	

Frånvarande:

Lillas Alice	ordförande	

Övriga närvarande:

Minkkinen Henna	organisationsrepresentant, Vasanejdens minnesförening rf	
Kotanen Heidi	sektorijohtaja, ikäihmiset	
Pellfolk Tony	verksamhetsområdesdirektören för hem- och boendeservice	
Ikkala-Västi Annika	sekreterare	
West Sari	föredragande	§39

Protokollet har undertecknats och justerats elektroniskt. Underskriftens autentisering kan påvisas i välfärdsområdets ärendehanteringssystem.

Irmeli Mandell Ordförande	Annika Ikkala-Västi Sekreterare	
Görel Lönnqvist Protokolljusterare	Eila Runsala Protokolljusterare §36-41	Ralf Skåtar Protokolljusterare §42-43

Protokollet har publicerats i det allmänna datanätet: https://osterbottensvalfard.fi/

Österbottens välfärdsområde / registratur
Sandviksgatan 2–6, 65130 Vasa
registrator@ovph.fi

Organ: **Äldrerådet**

Tid: 4.11.2026 Klockan: 14:02 - 16:24

Plats: Teams

Ärendeförteckning:

Paragraf	Ärende	Sida
§ 36	Sammanträdet öppnas – laglighet och beslutsförhet	4
§ 37	Val av protokolljusterare	5
§ 38	Godkännande av sammanträdets arbetsordning	6
§ 39	Österbottens välfärdsområdes delaktighetsprogram 2027–2030	7
§ 40	Översikt över sektorn för äldre personer år 2027 och verksamhetsområdenas verksamhetsplaner för år 2027	9
§ 41	Budget och ekonomiplan 2027-2029	10
§ 42	Övriga eventuella ärenden	12
§ 43	Sammanträdet avslutas	13

Sammanträdet öppnas – laglighet och beslutsförhet

Äldrerådet 4.11.2026 § 36

Enligt 148 § i förvaltningsstadgan beslutar organen om tid och plats för sina sammanträden.

Enligt 149 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen till sammanträdet utfärdas av ordföranden eller, om han eller hon är förhindrad, av vice ordföranden. I kallelsen ska man ange tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas.

Enligt 157 § i förvaltningsstadgan ska ordföranden när han eller hon har öppnat sammanträdet konstatera vilka som är närvarande samt om sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) är andra organ än fullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande.

Ordförande öppnar sammanträdet.

Beslut:
På grund av att ordförande hade förhinder öppnades sammanträdet kl. 14.02 av vice ordförande, som konstaterade de närvarande mötesdeltagarna. Vice ordförande konstaterade att sammanträdet var lagenligt sammankallat och beslutsfört.

Val av protokolljusterare

Äldrerådet 4.11.2026 § 37

Enligt 167 § i förvaltningsstadgan för Österbottens välfärdsområde justeras protokollet på det sätt som organet beslutat.

Protokollet kan undertecknas och justeras elektroniskt.

Till protokolljusterare föreslås medlemmar i bokstavsordning från listan så att man alltid väljer de två följande förtroendevalda som står i tur att fungera som protokolljusterare.

Till protokolljusterare föreslås: Görel Lönnqvist och Irmeli Mandell.

Föreslås, att protokollet justeras elektroniskt.

Eftersom Irmeli Mandell fungerar som ordförande för sammanträdet föreslås Eila Runsala väljas till protokolljusterare i hennes ställe.

Beslut:
Görel Lönnqvist och Eila Runsala valdes till protokolljusterare.

Godkännande av sammanträdets arbetsordning

Äldrerådet 4.11.2026 § 38

Enligt 149 § i förvaltningsstadgan för Österbottens välfärdsområde ska kallelsen till sammanträdet utfärdas av ordföranden eller, om han eller hon är förhindrad, av vice ordföranden. I kallelsen ska man ange tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas.

Föredragningslistan ska innehålla en redogörelse för de ärenden som ska behandlas och förslag till organets beslut. Den ska sändas i samband med kallelsen till sammanträdet, om inte särskilda skäl förhindrar detta.

Föreslås, att föredragningslistan godkänns som arbetsordning.

Beslut:
Rådet godkände arbetsordningen med tillägget att man i § 42 diskuterar ett ställningstagande där de nationella organisationerna, Människorättscentret och äldreombudsmannen, kräver att välfärdsområdena ska trygga en människovärdig omsorg för äldre samt uttalar att befolkningen marginaliseras på grund av digitaliseringen.

Österbottens välfärdsområdes delaktighetsprogram 2027–2030

Äldrerådet 4.11.2026 § 39
ÖVPH/6585/00.02.04.00/2026

Beredare West Sari
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Österbottens välfärdsområdes delaktighetsprogram beskriver invånarnas och kundernas möjligheter att delta och påverka samt de arbetssätt genom vilka välfärdsområdet främjar kundernas möjligheter att delta och påverka planeringen och utvecklingen av tjänsterna. Programmet är avsett för invånare, kunder och personal och bygger på välfärdsområdets strategi och värderingar.

Programmets vision är att delaktighet är ett arbetssätt i vardagen inom alla tjänster. Kunddelaktighet omfattar både kundens deltagande i den egna vården och servicen och möjligheten att påverka utvecklingen av tjänsterna i ett bredare perspektiv än det egna ärendet. I programmet kopplas detta till en bättre kundupplevelse, säkerhet och en effektiv användning av resurser.

Programmets centrala mål är att

- stärka välfärdsområdets förmåga att involvera kunderna på ändamålsenliga och flexibla sätt.
- främja ett smidigt samarbete med organisationer och kommuner.
- involvera kunderna i utvecklingen av tjänsterna tillsammans med yrkespersonalen.
- göra det enkelt för alla kundgrupper att ge respons.

Åtgärderna omfattar bildande av en delaktighetsgrupp, anlitande av erfarenhetsexperter och invånarpaneler, användning av en plattform för deltagande samt ett mångsidigare utbud av responskanaler. Programmet fastställer ansvar för delaktighetsarbetet för personalen, enheterna, ledningen och beslutsorganen.

Den övergripande uppföljningen av hur programmets mål uppnås ingår i den årliga rapporten om kvalitet, säkerhet, delaktighet och tillsyn.

Kommentarer och fortsatt beredning – föreslaget förfarande

Innan delaktighetsprogrammet godkänns får påverkansorganen möjlighet att kommentera programutkastet. Kommentarer begärs särskilt om målen, formerna för deltagande, beaktandet av olika kundgrupper samt genomförandet och uppföljningen.

Beredaren sammanställer kommentarerna, bedömer vilka ändringar de förutsätter och färdigställer programförslaget. Programmet godkänns av

välfärdsområdets ledningsgrupp och områdesstyrelse. Till behandlingen för godkännande fogas ett sammandrag av kommentarerna och hur de har beaktats.

Sektordirektör för äldre personer Kotanen Heidi
föreslår att

1. utkastet till Österbottens välfärdsområdes delaktighetsprogram 2027–2030 antecknas för kännedom.
2. äldrerådet lägger fram eventuella synpunkter och ändringsförslagä
3. kommentarerna lämnas till programmets beredare för beaktande före behandlingen för godkännande.

Beslut:
Äldrerådet understöder målen i delaktighetsprogrammet, men önskar mer konkret information om hur delaktigheten, responsen, kommunikationen och den likvärdiga servicen förverkligas i vardagen, i synnerhet för äldre som inte använder digitala tjänster. Äldrerådets medlemmar kan inom en vecka skicka noggrannare kommentarer per e-post till sekreteraren, som förmedlar dem till den som berett delaktighetsprogrammet.

Bilagor

Bilaga 1 Österbottens välfärdsområdes delaktighetsprogram 2027–2030

Kompletteran-
de material

Översikt över sektorn för äldre personer år 2027 och verksamhetsområdenas verksamhetsplaner för år 2027

Äldrerådet 4.11.2026 § 40
ÖVPH/6326/00.02.04.00/2026

Beredare
Kotanen Heidi
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Verksamhetsområdena, resultatområdena och resultatenheterna har uppgjort verksamhetsplaner för år 2027, medan sektorn för äldre personer har uppgjort en översikt för 2027.
Äldrerådet delges en översikt över sektorn för äldre personer för 2027 samt verksamhetsområdenas huvudsakliga fokusområden för de tjänster som tillhandahålls äldre personer.

Sektordirektör för äldre personer Kotanen Heidi
Sektorns översikt utgör en del av ekonomi- och verksamhetsplanen som godkänns i fullmäktige i december. Antecknas för kännedom.

Beslut:
Antecknades för kännedom efter diskussion.

Bilagor

Bilaga 2 Verksamhetsplan 2027_Toimintasuunnitelma 2027

Kompletteran-
de material

Budget och ekonomiplan 2027-2029

Äldrerådet 4.11.2026 § 41
ÖVPH/6271/02.02.00/2026

Beredare Nystrand Lena
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Budgetarbetet har fortsatt enligt de uppställda ramarna och de fastslagna åtgärderna inom ramen för den förlängda tiden för täckande av de ackumulerade underskotten.

Budgeten för 2027 uppvisar därmed ett överskott om 4,3 miljoner euro. Det kalkylerade ackumulerade underskottet 31.12.2027 beräknas därmed uppgå till 34,8 miljoner, förutsatt att resultatet för 2026 blir i nivå med det budgeterade och att finansieringen för 2028 inte minskar från de preliminära uppgifterna. Under 2028 skall alltså ett överskott om minst 34,8 miljoner uppnås för att uppväga de uppkomna underskotten under tidigare år.

Verksamhetsintäkterna i budgeten för 2027 uppgår till 103,5 miljoner euro, vilket är 5,2 % högre än budgeterat 2026.

Verksamhetskostnaderna uppgår nu till 950,3 miljoner euro, vilket är en ökning med 2 % (el.19 miljoner euro) jämfört med budgeten 2026 och 3,4 % (31 miljoner) jämfört med bokslutet 2025.

I personalkostnaderna har beaktats avtalsenliga lönejusteringar samt alla lönebikostnader enligt allmänna direktiv samt de ersättningar som uppskattas erhållas i from av sjukförsäkrings- och olycksfallsersättningar. Genom att minska på de köpta kundtjänsterna så kan man tydligare satsa på den egna verksamheten i de fall det är kostnadsmässigt mera fördelaktigt.

Hyreskostnaderna har budgeterats enligt befintliga hyres- och leasingavtal där respektive index redan finns beaktat. Beträffande köpta tjänster, material och övriga kostnader har beaktats en indexjustering om 2,0 %, vilket inte helt motsvarar de förväntade kostnadsökningarna och därmed framtvingar ytterligare planer för hur man skall sköta verksamheten med mindre kostnader.

De centrala målen i välfärdsområdets strategi är en värdeskapande service och vård för människor i alla åldrar, Finlands bästa välfärdsteam, en effektiv resursanvändning och säkerhet och kvalitet av toppklass i Norden. Strategin ger ramarna och rättesnöret även för åtgärdsplanen och ekonomiplanen 2027-2029.

Åtgärderna görs inom de serviceklasser som har en hög kostnad för tjänsterna jämfört med landets genomsnitt. Här kan nämnas bl.a. Mental- och missbrukarservice, funktionshinderservice, specialsjukvården och munhälsovården. Dessutom effektiveras ytterligare fastighetsanvändningen och stödfunktionerna ss. ICT, mat- och städservice, samt processerna i allmänhet.

Tyngdpunkten flyttas från tyngre till lättare åtgärder och man överväger noggrant nyanställningar vid naturlig avgång. Satsningar görs på förebyggande av hälsa och välfärd och för att minska risken för marginalisering.

Påverkansorganen (äldrerådet, ungdomsfullmäktige och rådet för personer med funktionsnedsättning), räddningssektionen, nationalspråksnämnden samt sektionen för främjande av välfbefinnande och hälsa samt kontaktytor ges möjlighet att avge utlåtande under beredningen av budgeten och ekonomiplanen.

Sektordirektör för äldre personer Kotanen Heidi
Äldrerådet ger sitt utlåtande över förslaget till verksamhetsplan och budget för 2027.

Beslut:
Antecknades för kännedom efter diskussion.

Bilagor

Bilaga 3 Beredningen av budgeten 2027_Talousarvion 2027 valmistelu

Kompletteran-
de material

Övriga eventuella ärenden

Äldrerådet 4.11.2026 § 42

Enligt 160 § i Österbottens välfärdsområdes förvaltningsstadga avgörs ärendena vid ett sammanträde på föredragning av en tjänsteinnehavare. Enligt 159 § i förvaltningsstadgan kan organet om föredraganden föreslår eller om en ledamot framställer ett understött förslag med majoritetsbeslut ta upp till behandling ett ärende som inte nämns i kallelsen till sammanträde.

Under denna paragraf kan man exempelvis delge information, upplysa om ärenden, väcka motioner och ställa frågor.

Nästa sammanträde hålls 3.3.2027 kl. 13.30 (Y3.07 Trana).

Äldrerådet diskuterar det ställningstagande (bilaga), där de nationella organisationerna, Människorättscentret och äldreombudsmannen kräver att välfärdsområdena ska trygga en människovärdig omsorg för äldre.

Äldrerådet diskuterar också den marginalisering som digitaliseringen orsakar. Rådet konstaterar att alla varken har tillgång till de verktyg som behövs för användningen av digitala tjänster eller de färdigheter som krävs för att använda dem på ett säkert sätt. I diskussionen konstateras att myndigheterna enligt lag är skyldiga att bistå och handleda i användningen av de egna digitala tjänsterna. Det skulle vara fint om varje kommun hade en aktör med tystnadsplikt som centraliserat skulle kunna ge hjälp och stöd i användningen av alla myndigheters digitala tjänster. Samtidigt konstateras att det är mycket svårt att föra samman alla aktörer på lokal nivå. Ärendet kan inte avgöras på lokal nivå, utan det kräver nationell politisk reglering. Det hör också till kommunernas förebyggande arbete att beakta digitalt marginaliserade grupper. En diskussion fördes om möjligheterna att ordna ett seminarium med representanter för bland annat kommunerna och kommunernas äldreråd samt pensionärsorganisationerna.

Beslut:
Protokolljusteraren Eila Runsala avlägsnade sig från sammanträdet, varvid Ralf Skåtar valdes till protokolljusterare för § 42–43.

Äldrerådet ställer sig bakom de nationella organisationernas, Människorättscentrets och äldreombudsmannens ställningstagande. Äldrerådets stöd för ställningstagandet delges välfärdsområdesstyrelsen för kännedom.

Äldrerådet antecknar diskussionen om digitaliseringen för kännedom.

Nästa sammanträde hålls 3.3.2027 kl. 13.30 (Y3.07 Tranan).

Bilagor

Bilaga 4 Ställningstagande_Välfärdsområdena_2026

Sammanträdet avslutas

Äldrerådet 4.11.2026 § 43

Sammanträdet avslutas.

Beslut:
Ordföranden avslutade mötet kl. 16.24.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 36, § 37, § 38, § 39, § 40, § 41, § 42, § 43

Besvärsförbud

Eftersom ovan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet, kan begäran om omprövning inte framställas eller välfärdsområdesbesvär anföras över beslutet enligt 141 § i lagen om välfärdsområden.